

## **Sposób i metodologia mierzenia kryterium efektywności społecznej i efektywności zatrudnieniowej w projektach realizowanych w ramach Działania 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu**

Zgodnie z *Wytycznymi w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020* obowiązkiem IZ RPO w odniesieniu do wszystkich projektów dotyczących aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 9i (Działanie 9.1 w RPO WM) jest stosowanie kryteriów wyboru projektów dotyczących efektywności społecznej i efektywności zatrudnieniowej oraz zobowiązanie beneficjentów w umowie o dofinansowanie projektu do przedstawienia informacji niezbędnych do zweryfikowania spełnienia tych kryteriów.

W związku z powyższym IZ RPO WM wprowadza do każdego konkursu w ramach Działania 9.1 kryterium efektywności społecznej i efektywności zatrudnieniowej o treści:

*Projekt zakłada osiągnięcie wśród uczestników projektu wskaźników efektywności społecznej i efektywności zatrudnieniowej w odniesieniu do dwóch poniższych grup:*

- osób z niepełnosprawnościami, minimalny poziom efektywności społecznej wynosi 34%, a minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej wynosi 12%;
- pozostałych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, minimalny poziom efektywności społecznej wynosi 34%, a minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej wynosi 25%.

Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie wartości następujących wskaźników określonych we wniosku o dofinansowanie projektu:

- Odsetek osób z niepełnosprawnością, które dokonały postępu w aktywizacji społecznej (efektywność społeczna),
- Odsetek osób z niepełnosprawnością, które spełniły kryterium efektywności zatrudnieniowej,
- Odsetek pozostałych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które dokonały postępu w aktywizacji społecznej (efektywność społeczna),
- Odsetek pozostałych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które spełniły kryterium efektywności zatrudnieniowej.

### **Efektywność społeczna i efektywność zatrudnieniowa**

- 1) Efektywność społeczna i efektywność zatrudnieniowa są mierzone rozłącznie w odniesieniu do osób z niepełnosprawnościami oraz w odniesieniu do pozostałych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.
- 2) Efektywność społeczna jest mierzona wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które skorzystały z usług aktywnej integracji o charakterze społecznym lub edukacyjnym, lub zdrowotnym, a efektywność zatrudnieniowa wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które skorzystały z usług aktywnej integracji o charakterze zawodowym.

- 3) Efektywność społeczna jest mierzona:
- a) wśród uczestników projektu względem ich sytuacji w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, rozumianego zgodnie z definicją wskazaną w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;
  - b) wśród uczestników projektu, którzy zakończyli udział w projekcie; za zakończenie udziału w projekcie należy uznać zakończenie uczestnictwa zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie. Zakończenie udziału w projekcie z powodu podjęcia zatrudnienia wcześniej niż uprzednio było to planowane można uznać za zakończenie udziału w projekcie na potrzeby weryfikacji kryterium efektywności społecznej;
  - c) w stosunku do łącznej liczby uczestników projektu, którzy zakończyli udział w projekcie w rozumieniu lit. b i skorzystali w projekcie z usług aktywnej integracji o charakterze społecznym lub edukacyjnym, lub zdrowotnym.
- 4) Efektywność zatrudnieniowa jest mierzona wśród uczestników projektu, którzy:
- a) zakończyli udział w projekcie; zakończenie udziału w projekcie to zakończenie uczestnictwa we wszystkich formach wsparcia przewidzianych dla danego uczestnika w ramach projektu EFS, lub
  - b) przerwali udział w projekcie wcześniej, niż uprzednio było to planowane z powodu podjęcia pracy,  
lub
  - c) podjęli pracę, jednak jednocześnie kontynuowali udział w projekcie.
- 5) Kryterium efektywności społecznej jest weryfikowane w terminie do 3 miesięcy od zakończenia udziału w projekcie w rozumieniu pkt 3 lit. b. Kryterium efektywności zatrudnieniowej jest weryfikowane w terminie do 3 miesięcy od zakończenia udziału w projekcie, o którym mowa w pkt. 4 lit. a oraz w odniesieniu do sytuacji opisanych w pkt. 4 lit. b i c. Przez trzy miesiące należy rozumieć okres co najmniej 90 dni kalendarzowych lub okres trzech miesięcy, za które uczestnik otrzymał pełne wynagrodzenie<sup>1</sup>.
- 6) Uczestnik może spełnić kryterium efektywności zatrudnieniowej lub społecznej, albo obydwie naraz. Oznacza to, że jeśli spełni kryterium społeczne i zatrudnieniowe, to jest wliczany do efektywności społecznej i efektywności zatrudnieniowej, jeśli tylko społeczne – tylko do efektywności społecznej, jeśli tylko zatrudnieniowe – tylko do efektywności zatrudnieniowej.
- 7) Beneficjent zostanie zobowiązany w umowie o dofinansowanie projektu do tego, aby na etapie rekrutacji do projektu zobligować uczestników do dostarczenia dokumentów potwierdzających osiągnięcie wskaźnika efektywności społecznej i efektywności zatrudnieniowej.
- 8) Informacja o wykonaniu wskaźników efektywności społecznej i efektywności zatrudnieniowej w ramach danego projektu przekazywana jest przez Beneficjenta wraz z każdym wnioskiem o płatność (narastająco na koniec okresu sprawozdawczego). Wzór informacji o wykonaniu wskaźników efektywności społecznej i efektywności zatrudnieniowej stanowi załącznik do regulaminu konkursu.
- Końcowe rozliczenie Projektu uwarunkowane jest przekazaniem przez Beneficjenta ostatecznych danych nt. realizacji wskaźnika efektywności społecznej i efektywności zatrudnieniowej, nie

<sup>1</sup> Za wyjątkiem sytuacji gdy pomiar jest dokonywany w okresie luty-kwiecień w roku nieprzystępnym. Wówczas za 3 miesiące kalendarzowe należy rozumieć okres co najmniej 89 dni kalendarzowych.

później niż do 100 dni kalendarzowych od zakończenia realizacji projektu.

### **Pomiar wskaźnika efektywności społecznej**

- 9) Efektywność społeczna oznacza odsetek uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie dokonali postępu w procesie aktywizacji społeczno-zawodowej i zmniejszenia dystansu do zatrudnienia, przy czym postęp powinien być rozumiany m.in. jako:
- a) rozpoczęcie nauki;
  - b) wzmocnienie motywacji do pracy po projekcie;
  - c) zwiększenie pewności siebie i własnych umiejętności;
  - d) poprawa umiejętności rozwiązywania pojawiających się problemów;
  - e) podjęcie wolontariatu;
  - f) poprawa stanu zdrowia;
  - g) ograniczenie nałogów;
  - h) doświadczenie widocznej poprawy w funkcjonowaniu (w przypadku osób z niepełnosprawnościami).
- 10) Potwierdzenie osiągnięcia wskaźnika efektywności społecznej następuje na podstawie dokumentów potwierdzających postęp w procesie aktywizacji społeczno-zawodowej i zmniejszenie dystansu do zatrudnienia, np.: opinia psychologa, pedagoga, terapeuty, pracownika socjalnego o samodzielności potwierdzona m.in. zaświadczeniami z różnych instytucji /zaświadczenie o podjęciu nauki; zaświadczenie o podjęciu/ukończeniu terapii uzależnienia/ zaświadczenie o podjęciu wolontariatu.

### **Pomiar wskaźnika efektywności zatrudnieniowej**

- 11) Efektywność zatrudnieniowa oznacza odsetek uczestników projektu, którzy znaleźli się w jednej z poniższych sytuacji:
- a) jako osoby bierne zawodowo<sup>2</sup> lub bezrobotne w momencie przystąpienia do projektu, podjęli zatrudnienie<sup>3</sup> po zakończeniu udziału w projekcie lub w trakcie jego trwania;
  - b) jako osoby bierne zawodowo w momencie przystąpienia do projektu, zaczęli poszukiwać pracy<sup>4</sup> po zakończeniu udziału w projekcie;
  - c) jako osoby bierne zawodowo lub bezrobotne w momencie przystąpienia do projektu, podjęli dalszą aktywizację zawodową, w tym w projekcie realizowanym w ramach Działania 9.3 „Rozwój ekonomii społecznej” lub Osi Priorytetowej VIII „Rozwój rynku pracy”, po zakończeniu udziału w projekcie lub w trakcie jego trwania;
  - d) jako uczestnicy CIS lub KIS w trakcie trwania projektu lub po jego zakończeniu podjęli zatrudnienie w ramach zatrudnienia wspieranego;

<sup>2</sup> Osoby bierne zawodowo w rozumieniu *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020*.

<sup>3</sup> Zatrudnienie w rozumieniu definicji wskaźnika wspólnego *Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu* wskazanej w *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020*.

<sup>4</sup> Poszukiwanie pracy w rozumieniu definicji wskaźnika *liczba osób biernych zawodowo, poszukujących pracy po opuszczeniu programu* wskazanej w *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020*.

- e) jako osoby zatrudnione w ZAZ lub uczestniczące w WTZ w trakcie trwania projektu lub po jego zakończeniu podjęli zatrudnienie na otwartym rynku pracy, w tym w przedsiębiorstwie społecznym.
- 12) Wszystkie wymienione w pkt. 11 sytuacje uznawane są za spełnienie kryterium efektywności zatrudnieniowej i nie są uwzględniane na potrzeby pomiaru efektywności społecznej.
- 13) Wyłączenie z obowiązku stosowania kryterium efektywności zatrudnieniowej (tj. wyłączenie z licznika i mianownika we wskaźniku monitorującym spełnienie kryterium) stosuje się do:
- a) osób nieletnich, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich,
  - b) osób do 18. roku życia lub do zakończenia przez nie realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki,
  - c) osób, które w ramach projektu lub po zakończeniu jego realizacji podjęły naukę w formach szkolnych.
- 14) W celu pomiaru spełnienia kryterium efektywności zatrudnieniowej, uczestników projektu należy wykazywać w liczniku efektywności zatrudnieniowej w momencie znalezienia się w jednej z sytuacji opisanych w pkt. 11, ale nie później niż po upływie trzech miesięcy od zakończenia udziału w projekcie. W mianowniku wskaźnika efektywności zatrudnieniowej należy wykazywać wszystkie osoby objęte usługami aktywnej integracji o charakterze zawodowym w momencie zakończenia udziału w projekcie.
- 15) Podjęcie działalności gospodarczej zostanie uznane za spełnienie kryterium efektywności zatrudnieniowej, jeżeli działalność zostanie podjęta w okresie trzech miesięcy od zakończenia udziału w projekcie, a uczestnik projektu dostarczy dokument potwierdzający fakt założenia działalności gospodarczej w ww. okresie (np. dowód opłacenia należnych składek na ubezpieczenia społeczne lub zaświadczenie wydane przez upoważniony organ – np. ZUS, Urząd Skarbowy, wpis KRS). Dokumentem potwierdzającym fakt założenia działalności gospodarczej może być również wpis do CEIDG wydrukowany przez beneficjenta lub uczestnika projektu i dostarczony do beneficjenta.
- 16) W pozostałych przypadkach w celu potwierdzenia podjęcia zatrudnienia wystarczające jest dostarczenie przez uczestnika projektu dokumentów potwierdzających podjęcie zatrudnienia (np. kopia umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, zaświadczenie z zakładu pracy o zatrudnieniu).
- 17) PUP-y mogą wykorzystywać dane dostępne w systemie ZUS na potrzeby monitorowania kryterium efektywności zatrudnieniowej, pod warunkiem posiadania wydruku z systemu z pełnym zakresem danych niezbędnych do weryfikacji kryterium efektywności zatrudnieniowej.
- 18) Potwierdzeniem faktu poszukiwania pracy może być oświadczenie uczestnika projektu, z którego wynikało będzie, jakie działania zostały podjęte przez daną osobę w związku z poszukiwaniem pracy, jak również zaświadczenie z urzędu pracy o dokonaniu rejestracji.
- 19) Podjęcie dalszej aktywizacji zawodowej, w tym w projekcie realizowanym w ramach Działania 9.3 „Rozwój ekonomii społecznej” lub w ramach Osi Priorytetowej VIII „Rozwój rynku pracy” powinno co do zasady zostać potwierdzone zaświadczeniem podmiotu udzielającego wsparcia w tym zakresie.

### **Przykład 1.**

W projekcie uczestniczy 450 osób – 400 z nich otrzymuje zarówno usługi aktywizacji społecznej, jak i zawodowej, a 50 tylko społecznej. Wszystkie kończą udział zgodnie ze ścieżką. 50 osób, które otrzymały usługi społeczne i zawodowe znajduje pracę, a 350 osiąga efekt społeczny. Spośród 50 osób, które otrzymały tylko usługi aktywizacji społecznej, 40 osiąga efekt społeczny, a 2 otrzymują pracę.

#### **Efektywność społeczna**

Efektywność społeczną mierzymy wśród osób, które otrzymały usługi aktywizacji społecznej, edukacyjnej lub zdrowotnej – 450 osób (mianownik).

$$\frac{350 + 40}{400 + 50} = \frac{390}{450} = 87\%$$

#### **Efektywność zatrudnieniowa**

Efektywność zatrudnieniową mierzymy jedynie wśród osób, które otrzymały usługi aktywizacji zawodowej – 400 osób (mianownik).

$$\frac{50}{400} = 13\%$$

Uwaga! Osób, które uzyskały pracę, a w projekcie otrzymały jedynie usługi aktywizacji społecznej nie wliczamy do wykonania efektywności zatrudnieniowej (tzn. nie wliczamy ich do licznika wskaźnika), ponieważ nie bierzemy ich również pod uwagę przy mianowniku wskaźnika efektywności zatrudnieniowej.

### Przykład 2.

W projekcie uczestniczy 200 osób – wszystkie otrzymują zarówno usługi aktywizacji społecznej, jak i zawodowej. 150 osób kończy udział zgodnie ze ścieżką (75 z nich otrzymało pracę po zakończeniu projektu), 10 przerywa z powodu podjęcia zatrudnienia, a 40 osób przerywa udział z powodów osobistych. Dodatkowo 140 uczestników, którzy ukończyli udział zgodnie ze ścieżką lub przerwało z powodu podjęcia pracy, uzyskało efekt społeczny.

Efektywność liczona jest w stosunku do 160 osób, które zakończyły udział zgodnie ze ścieżką lub przerwały udział, by podjąć pracę.

**Efektywność zatrudnieniowa:**

$$\frac{75 + 10}{150 + 10} = \frac{85}{160} = 53\%$$

**Efektywność społeczna:**

$$\frac{140}{150 + 10} = \frac{140}{160} = 88\%$$

### Przykład 3.

W projekcie uczestniczy 500 osób, spośród których 100 to osoby z niepełnosprawnościami – wszystkie otrzymują zarówno usługi aktywizacji społecznej, jak i zawodowej i wszystkie kończą udział zgodnie ze ścieżką. 370 osób uzyskuje efekt społeczny, z czego 60 to osoby z niepełnosprawnościami, 200 uzyskuje pracę, z czego 20 to osoby z niepełnosprawnościami.

**Efektywność zatrudnieniowa w przypadku osób z niepełnosprawnościami:**

$$\frac{20}{100} = 20\%$$

**Efektywność społeczna w przypadku osób z niepełnosprawnościami:**

$$\frac{60}{100} = 60\%$$

**Efektywność zatrudnieniowa w przypadku pozostałych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:**

$$\frac{200 - 20}{500 - 100} = \frac{180}{400} = 45\%$$

**Efektywność społeczna w przypadku pozostałych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:**

$$\frac{370 - 60}{500 - 100} = \frac{310}{400} = 78\%$$

**Przykład 4.**

W projekcie uczestniczy 680 osób (w tym 50 to ubodzy pracujący, a 100 – osoby poniżej 18 r. życia). 240 osób spośród 680 jest osobami z niepełnosprawnościami (w tym 20 to ubodzy pracujący, a 50 to osoby nieletnie). Szczegóły zawiera poniższa tabela.

	<i>Osoby z niepełnosprawnościami</i>			<i>Pozostałe osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym</i>		
	<i>Bezrobotni/ bierni</i>	<i>Ubodzy pracujący</i>	<i>Osoby nieletnie</i>	<i>Bezrobotni/ bierni</i>	<i>Ubodzy pracujący</i>	<i>Osoby nieletnie</i>
<i>Ogółem</i>	170	20	50	360	30	50
<i>Efekt społeczny</i>	110	10	35	310	25	40

**Efektywność społeczna w przypadku osób z niepełnosprawnościami:**

$$\frac{110 + 10 + 35}{170 + 20 + 50} = \frac{155}{240} = 65\%$$

**Efektywność społeczna w przypadku pozostałych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:**

$$\frac{310 + 25 + 40}{360 + 30 + 50} = \frac{375}{440} = 85\%$$

**Przykład 5.**

W projekcie uczestniczy 545 osób (w tym 45 to ubodzy pracujący, a 110 to osoby nieletnie), spośród których 130 to osoby z niepełnosprawnościami (w tym 15 to ubodzy pracujący, a 40 to osoby nieletnie). Szczegóły zawiera poniższa tabela.

	<i>Osoby z niepełnosprawnościami</i>			<i>Pozostałe osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym</i>		
	<i>Bezrobotni/ bierni</i>	<i>Ubodzy pracujący</i>	<i>Osoby nieletnie</i>	<i>Bezrobotni /bierni</i>	<i>Ubodzy pracujący</i>	<i>Osoby nieletnie</i>
<i>Ogółem</i>	75	15	40	315	30	70
<i>Efekt zatrudnieniowy</i>	20	0	1	120	0	5

Efektywności zatrudnieniowej nie mierzy wśród osób poniżej 18 r. życia, ani osób pracujących, zatem tych osób nie wliczamy ani do licznika, ani do mianownika wskaźnika efektywnościowego. Efektywność jest liczona tylko wśród biernych zawodowo i bezrobotnych.

**Efektywność zatrudnieniowa w przypadku osób z niepełnosprawnościami:**

$$\frac{20}{75} = 27\%$$

**Efektywność zatrudnieniowa w przypadku pozostałych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:**

$$\frac{120}{315} = 38\%$$